

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta

Posudek vedoucího diplomové práce

Předložil student: Kateřina Filková

Název: Ekonaratologie

Vedoucí práce: PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D.

Autorka se v diplomové práci věnovala tématu v České republice teprve objevovanému. Při psaní musela čerpat i ze zahraniční literatury. Práce českému čtenáři přináší ucelený pohled na narativní metody v environmentální výchově.

Předkládané práce je rešeršně-výzkumná, obsahuje 64 stran textu, 17 stran příloh. Autorka cituje přibližně 50 odborných publikací a dalších zdrojů, z toho čtyři do českého jazyka dosud nepřeložené anglické odborné články. Vybrané části přeložila a jsou přiloženy v Přílohách. Práce je koncipována podle obvyklých pravidel. Formální úprava práce je řádná.

Vytknout autorce lze, že ne vždy cituje původní (např. na str. 12 cituje A. Máchala místo deklarace OSN) nebo nejvhodnější zdroje (např. na str. 16 cituje opět A. Máchala místo např. *Pedagogického slovníku* či J. Skalkové při vysvětlení pojmu "metoda"). A také to, že ne vždy odlišuje vhodnou citační technikou odborné články, které sama četla, od citací převzatých, např. z svých publikací (zcela bez citace je např. odstavec začínající „Psycholožka Liedloffová..“ na str. 32). Práce obsahuje řadu překlepů (např. na str. 16 je špatný pád podstatných jmen „čtení“ a „psaní“, na str. 28 je ve slově „veškerou“ je „ ,“ místo „u“, na str. 65 je nesrozumitelný název seznamu) i pravopisných chyb (např. na str. 12 ve shodě přísudku s podmětem „národy, kmeny..... nezrušili“).

Rešeršní část zpracována logicky, volbu kapitol považuji za vhodnou. Možná některé termíny by si žádaly podrobnějšího vysvětlení, nebo spíše vzájemného propojení (např. jak se váže „environmentální senzitivita“ a „vztah k místu“ k vyprávění).

Výzkumná část práce odráží hledání odpovědí na dvě výzkumné otázky. Ke zpracování první části výzkumu lze vznést řadu připomínek - hlavní výzkumný cíl (ověřit platnost Fisherova narativního paradigmatu u předškolních dětí viz str. 9) je formulován ne úplně šťastně, je příliš vágní. Jeho ověření v předložené diplomové práci lze napadnout. Nicméně získané poznatky jsou zajímavé a prostupuje je autorčina citlivost a láska k dětem. Pro skutečné ověření by bylo potřeba asi zkušenějšího badatele, lepší výzkumný plán, více respondentů a také více času. Mnoho závěrů tedy není skutečně výzkumně podložených, i když se domnívám, že jsou správné. Na tuto část by bylo vhodné navázat dalším a lépe vedeným výzkumem a následně publikovat formou odborného článku. Druhá část výzkumu

(popsaná v kpt. 4) je vedena lépe – cíle jsou stanoveny přiměřeně (např. získat seznam vhodných knih), metody jsou zvoleny vhodně (např. sběr pojmů Zakotvené teorie) a výstupy jsou užitečné pro praxi (např. seznam 10 nevhodnějších knih). Autorka prokázala schopnost zaznamenávat děti (i dospělé) a jejich spontánní projevy, práce obsahuje několik velice roztomilých a zajímavých přepisů rozhovorů a také videozáznam, na kterém předškolní děti spontánně spekulují o tom, že by bylo hezké, kdyby ropucha mohla mluvit.

Diskuse je vedena velice důkladně. To ukazuje schopnosti autorky používat analýzy a syntézy. Popisuje, jak se děti chtěly na místa, kde si vyprávěly, vracet. Popisuje vhodně diskutuje tvorbu kritérií pro výběr knih. Vhodně srovnává příběhy vyprávěné či čtené s příběhy animovanými. Autorka vyslovuje podivení, že většina učitelek o ekonarologii neslyšela. Jak by mohla, když je to nový termín. Spíš je překvapující, že o něm některé již slyšely.

Celkový dojem: Předložená diplomová práce je velice zajímavá, inovativní. A autentická. Téma bylo zvoleno tak, že autorka nemohla falsifikovat jiné DP, ale musela se se zpracováním poprat skutečně sama. Prokázala schopnost samostatné práce s literaturou. Z celé práce vyzařuje skutečnost, že je autorka šikovnou učitelkou, která umí děti nadchnout a také citlivě vycházet vstříc jejich individuálním potřebám. Užitečným výstupem z praktické části práce jsou seznamy knih vhodných pro děti pro potřeby environmentální výchovy. Učitelky bez znalosti angličtiny ocení překlady článků a praktické rady Jima Trelease a Briana „Fuxe“ Ellise, které jsou součástí příloh.

Práci doporučuji k obhajobě a, i když jsem našla výše zmíněná pochybení, navrhuji (s ohledem na nadstandardní práci s literaturou, složitost tématu a – přiznejme si to - kvůli příloze „Žába vypráví“) známku: **výborně**.

Otázky:

Můžete uvést příklad, kdy příběh někoho ovlivnil negativně?

Jak se váže „environmentální senzitivita“ a „vztah k místu“ k vyprávění (myšleno vyprávění o přírodě, v přírodě a pro přírodu)?

Jaký příběh je v současné době pro Vás „nej“.

V Praze 31. 8. 2011

PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D.